

กลุ่มเยาวชนเนินขามรักษ์ถิ่น

สืบสานงานป่าชุมชน เนินขามรักษ์ถิ่น

กลุ่มเยาวชนเนินขามรักษ์ถิ่น ตำบลเนินขาม อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท การรวมตัวของเด็กๆ ในชุมชนเพื่อสานต่องานการจัดการทรัพยากรของผู้ใหญ่ เครือข่ายป่าชุมชนเขาราวเทียนทอง กว่า 12 ปีที่ผ่านมาได้พัฒนาเด็ก ๆ ขึ้นมาถึง 3 รุ่นแต่ละรุ่นมีชื่อกลุ่มของตนเองที่แตกต่างกันไป ตามที่แต่ละรุ่นจะมีติดตกลงกัน เพื่อเปิดพื้นที่ทางความคิดให้เด็ก ๆ ได้สร้างสรรค์พื้นที่ของตนเอง โดยกิจกรรมที่ทำกันมาอย่างต่อเนื่องคือการจัดค่ายเยาวชน เพื่อพัฒนาศักยภาพของแกนนำเยาวชนและค้นหาแกนนำรุ่นใหม่ แม้บางช่วงแกนนำเยาวชนต้องออกไปเรียนต่อหรือออกไปทำงานนอกชุมชน แต่พี่เลี้ยงกลุ่มเยาวชนอย่างพี่ยศ และแกนนำชุมชนก็จะพยายามกระตุ้นชักชวนเด็ก ๆ ไปร่วมกิจกรรมตามโอกาส กระทั่งช่วง 2 ปีที่ผ่านมาแกนนำเยาวชนรุ่นกลุ่มเยาวชนต้นตอ ซึ่งเป็นรุ่นที่ 2 อย่างน้องตันได้กลับมาอยู่ที่บ้าน และได้แรงหนุนทัพจากพี่แจ๊ค กิจกรรมของกลุ่มเยาวชนจึงกลับมาคึกคักและรวมตัวกันเป็นรุ่นที่ 3 คือกลุ่มเยาวชนเนินขามรักษ์ถิ่น แม้ขณะนี้แกนนำเยาวชนจะต้องออกไปเรียนต่อนอกชุมชน แต่การสรุปบทเรียนการทำงานที่ผ่านมาทำให้พวกเขาช่วยกันจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนขึ้นอีกครั้งก่อนออกไปเรียนต่อนอกชุมชนเพื่อส่งไม้ต่อไปให้กับแกนนำเยาวชนรุ่นต่อไป การทำงานของกลุ่มเยาวชนจะได้ต่อเนื่องไม่ขาดช่วงไปดังที่เคยเป็นมา

รวมพลจัมโบ้ห้อย

จากการเข้ามาทำงานวิจัยในชุมชนของพี่เจี๊ยบ เมื่อปีพ.ศ. 2542 ทำให้เห็นต้นทุนของชุมชนเขาราวเทียนทองที่มีพื้นที่ป่าชุมชนกว่า 993 ไร่ เริ่มมีการจัดการป่าในรูปแบบของป่าชุมชน เด็ก ๆ ในชุมชนจึงนำจะมีโอกาสได้มาร่วมกิจกรรมกับกลุ่มผู้ใหญ่ พี่เจี๊ยบจึงชักชวนพี่ยศ ให้รวมพลเด็ก ๆ ในชุมชนมาทำกิจกรรมร่วมกัน ทั้งการทำแปลงปลูกผักไว้กินในบ้าน การดับไฟป่า และการจัดค่ายเยาวชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลจากการจัดค่ายครั้งนั้นทำให้ได้กลุ่มแกนนำเยาวชน 7-8 คน เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกันต่อ โดยเด็ก ๆ ตั้งชื่อกลุ่มกันเองว่า “จัมโบ้ห้อย” เมื่อถามถึงที่มาของชื่อกลุ่มกลับไม่ได้มีความสำคัญไปกว่าการที่ให้อิสระทางความคิดกับเด็ก ๆ ให้ตั้งชื่อตนเอง เปิดโอกาสให้เขามีส่วนร่วมในกลุ่มของเขาด้วยตนเองตั้งแต่เริ่มต้น ส่วนกิจกรรมนั้นยังคงเป็นกิจกรรมที่เข้าไปร่วมกับผู้ใหญ่ทั้งการปลูกป่าเสริม การดับไฟป่า และการจัดค่ายเยาวชน การทำกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนในช่วงนี้จึงเป็นการรวมกลุ่มเพื่อมาช่วยงานกลุ่มผู้ใหญ่ในการดูแลรักษาป่าชุมชนผ่านกิจกรรมการปลูกป่าเสริม และการดับไฟป่า ซึ่งทำเป็นระยะตามช่วงเวลา กิจกรรมที่กลุ่มเยาวชนจัดกันเองจึงมีเฉพาะการเข้าค่ายประจำปีซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเครือข่ายป่าชุมชนเขาราวเทียนทอง แต่ช่วงที่ว่างเว้นจากภารกิจงานการจัดการป่าของผู้ใหญ่แล้ว เด็ก ๆ ยังไม่กิจกรรมที่ทำร่วมกันและการพัฒนาศักยภาพของแกนนำเยาวชนจึงทำให้เกิดการรวมเป็นครั้ง ๆ ไป

ต้นตอแตกยอด ต้นกล้าแตกหน่อ

ต่อมาในช่วงปีพ.ศ. 2547 พี่ยศจึงชักชวนเด็ก ๆ ที่พอจะเห็นหน้าเห็นตาแวะเวียนมาหาบ่อย ๆ มารวมกลุ่มช่วยงานเก็บข้อมูลในชุมชน ซึ่งเด็ก ๆ ที่ชวนมาส่วนใหญ่มีแต่เด็กผู้ชาย และปรากฏว่าทุกคนมีชื่อเล่น

ขึ้นต้นด้วย ต.เต่า จึงตั้งชื่อกลุ่มของตนเองว่า กลุ่มเยาวชนต้นตอ ที่หมายถึงกลุ่มคนที่มีชื่อเล่นด้วยต.เต่า ขึ้นต้น และจากการสังเกตธรรมชาติในป่าชุมชนเขาราวเทียนทองต้นไม้ที่เคยถูกกลืนตัดไปเหลือแต่ตอ จะสามารถแตกยอดอ่อนออกมาได้ใหม่ พวกเขาจึงเชื่อมั่นว่าต้นตอยังมีชีวิตและจะแตกยอดอ่อนออกมาอีกครั้ง เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม “สมาชิกส่วนใหญ่ชื่อเล่นขึ้นต้นด้วยตัว ต เต่า ต้น ต้ม ต้าน ต้ม ตัก จึงตั้งชื่อกลุ่มว่าต้นตอ อีกความหมายหนึ่ง คือ ต้นตอที่ถูกตัดไปก็สามารถแตกกิ่งอ่อนขึ้นมาใหม่ได้ เป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่จะเข้ามาพัฒนาชุมชน” น้องต๋าน หนึ่งในแกนนำกลุ่มเยาวชนต้นตอเล่าถึงที่มาของชื่อกลุ่ม ซึ่งทุกคนช่วยกันคิดขึ้นมา ในปีนี้เองทางเครือข่ายป่าชุมชนเขาราวเทียนทองได้รับการสนับสนุนงบประมาณการทำกิจกรรมจากโครงการ UNDP เพื่อทำงานเชื่อมร้อยเครือข่ายป่าชุมชนเขาราวเทียนทองจาก 10 หมู่บ้าน เป็น 14 หมู่บ้าน รอบพื้นที่ป่า กลุ่มเยาวชนต้นตอจึงเข้ามามีบทบาทช่วยพี่ศก๊ีบรวบรวมข้อมูลชุมชนและร่วมเรียนรู้ตามเวทีเครือข่ายสัญจรเพื่อทำความเข้าใจเรื่องป่าชุมชนกับชุมชนรอบพื้นที่ป่าเขาราวเทียนทอง จากการเรียนรู้ดังกล่าว จึงเกิดการสะสมประสบการณ์อยากให้ชุมชนและเด็กๆ ได้มาพูดคุยแลกเปลี่ยนกันมากขึ้นเหมือนกับที่ผู้ใหญ่มีเวทีแลกเปลี่ยนกัน จึงเริ่มจัดเวทีเด็กคิดได้ ผู้ใหญ่คิดดี ขึ้นเพื่อให้ผู้ใหญ่เห็นความสำคัญของเด็กและเยาวชน ตลอดจนศักยภาพของเยาวชนที่มีในชุมชน ผลจากการจัดเวทีทำให้ผู้ใหญ่ในชุมชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนมากขึ้น ทางโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องป่าชุมชน แกนนำเครือข่ายป่าชุมชนจึงได้เข้าไปบอกเล่าเรื่องราวการจัดการป่าชุมชนให้กับเด็กๆ ในโรงเรียน ขยายฐานการทำงานกับเด็กๆ สู้รั้วโรงเรียน นอกจากเครือข่ายป่าชุมชนเขาราวเทียนทองได้เติมศักยภาพการจัดการป่าผ่านการเข้ามาหนุนเสริมของแผนงานสนับสนุนความร่วมมือในประเทศไทย,รีคอฟ ทั้งการวางแผนสำรวจป่า และการวางแผนการจัดการป่าชุมชน กลุ่มเยาวชนต้นตอจึงได้เข้ามาร่วมเรียนรู้การสำรวจป่า เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมด้านการจัดการป่าที่เยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วม เพราะเด็กๆ จะทำหน้าที่ช่วยวัดต้นไม้ และจดบันทึก ตลอดจนคำนวณวิเคราะห์ผลได้ ทั้งยังได้เรียนรู้พันธุ์ไม้ และสมุนไพรกับกลุ่มผู้ใหญ่ จากนั้นจึงได้มีการจัดกิจกรรมเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชุมชนเขาราวเทียนทอง และการทำสื่อประชาสัมพันธ์เครือข่ายฯ ทั้งเว็บไซต์ หนังสือ สมุนไพรจากป่า และการสื่อสารถ่ายทอดงานป่าชุมชนผ่านอัลบั้มเพลงเยาวชนทอฝัน ของเครือข่ายเยาวชนทอฝัน ที่มาเก็บตัวฝึกซ้อมร้องเพลงกันที่พื้นที่ป่าชุมชนเขาราวเทียนทอง ภายใต้การสนับสนุนของแผนงานสนับสนุนความร่วมมือในประเทศไทย,รีคอฟ การทำงานของกลุ่มเยาวชนและชุมชนจึงได้สื่อสารสู่สังคมมากขึ้น ในปีพ.ศ. 2550

เมื่อกลุ่มเยาวชนมีแกนนำที่ชัดเจนขึ้นแล้ว จึงอยากทำกิจกรรมของตนเองบ้าง จึงมองถึงเรื่องของกิจกรรมเสริมรายได้ให้กับเยาวชน เพราะช่วงที่ผ่านมาแม้จะมีกิจกรรมที่หลากหลายแต่สมาชิกกลุ่มกลับลดลง ด้วยเพราะผู้ปกครองบางคนมองว่าการร่วมทำกิจกรรมไม่ได้อะไร ให้เด็กๆ ไปช่วยงานในไร่ดีกว่า ทำให้สมาชิกหลายคนต้องห่างหายไปจากกลุ่ม จึงอยากจะทำกิจกรรมประดิษฐ์ดอกไม้ โดยแม่ผู้ใหญ่สายชล ช่วยหาซื้อแบบตัวอย่างมาให้ดู จากนั้นพี่ศก๊ีบพาเดินลัดเลาะป่าเข้าไปตามตอไม้ที่ตายแล้ว และมีรูปร่างแปลกตาจะได้นำมาล้าง ขัดทำความสะอาดก่อนลงมือตกแต่งให้สวยงาม กิจกรรมกำลังเริ่มดำเนินการแต่แล้วก็ต้องหยุดลงเมื่อแกนนำของกลุ่มถึงเวลาต้องออกไปเรียนต่อนอกชุมชน

พื้นพลัง เนินขามรักษัถิ่น

ช่วงปีพ.ศ. 2552 พี่แจ๊คซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่โครงการรักษัป่า 84 ตำบล ได้เข้ามาช่วยเหลืองานเยาวชนอีกครั้ง ด้วยการรวบรวมเด็กๆ ในโรงเรียนที่สนใจเรื่องการอนุรักษ์มาเข้าค่ายเยาวชน ในเดือนมีนาคม 2553 โดยชักชวนแกนนำเยาวชนรุ่นกลุ่มเยาวชนต้นตอมาเป็นพี่เลี้ยงค่ายร่วมกัน ในค่ายครั้งนั้นเด็กๆ ช่วยกันตั้งชื่อค่ายว่า ค่ายเยาวชนเนินขามรักษัถิ่น นับเป็นการจัดค่ายเยาวชนเนินขามรักษัถิ่น ครั้งที่ 1 จึงได้

แกนนำเยาวชนที่สนใจมาทำกิจกรรมกันต่อกว่า 10 คน โดยเด็กๆ ก็ตั้งชื่อรุ่นของตนเองว่า กลุ่มเยาวชนเนนิชามรักษ์ถิ่น และมีโอกาสได้ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเยาวชนเครือข่ายรักษ์ป่า 84 ตำบล ค่ายเยาวชนเครือข่ายภาคกลาง การบันทึกเทปรายการต่างๆ เกี่ยวกับการวางแผนสำรวจป่า อบรมมัคคุเทศก์ การเก็บข้อมูลแผนที่เดินดิน จัดทำชุดความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น พลังงาน หมอพื้นบ้าน วัฒนธรรมทอผ้า การจัดการป่าชุมชน โดยมีพี่แจ๊คและพี่ศเป็นพี่เลี้ยงพากลุ่มเยาวชนทำกิจกรรม แกนนำเยาวชนในรุ่นนี้หลายคนจึงได้มีโอกาสไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนต่างกลุ่มและเติมทักษะกระบวนการค่าย ในปีพ.ศ. 2554 แกนนำกลุ่มจึงจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนเนนิชามรักษ์ถิ่น ครั้งที่ 2 ให้กับน้องๆ รุ่นต่อไป ซึ่งจากการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ทำให้พวกเขาตระหนักถึงความสำคัญที่จะส่งไม้ต่อไปให้กับน้องๆ รุ่นต่อไป เพราะขณะนี้พวกเขาก็กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กันแล้ว และไม่ยากให้กิจกรรมของกลุ่มเยาวชนต้องขาดช่วงไปเหมือนที่ผ่านมามาก พี่แจ๊คจึงชวนน้องๆ มารวมความคิดเห็นหาแนวทางแก้ไขจึงเสนอให้มีการตั้งชุมนุมในโรงเรียน เพราะเด็กๆ จะได้มาเรียนรู้มากขึ้นและการทำอยู่ในตรงโรงเรียนเด็กๆ ก็ต้องมาร่วมอยู่แล้วเพราะเป็นชั่วโมงเรียน ถ้าใครสนใจหรือมีแววคอยตั้งออกมาทำกิจกรรมของกลุ่มกันต่อในช่วงเสาร์-อาทิตย์ หรือปิดเทอม กลุ่มผู้ใหญ่คณะกรรมการเครือข่ายป่าชุมชนจึงเข้ามาสนับสนุนเพราะโดยปกติก็จะมีนักเรียนหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนอยู่แล้วจึงเข้าไปช่วยพูดคุยกับทางโรงเรียนให้ เด็กๆ ที่ผ่านค่ายจึงตั้งชุมนุมสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนขึ้นมาตอนนี้จึงมีสมาชิกในชุมชนกว่า 30 คน และเริ่มทำแปลงสมุนไพรในโรงเรียนเพื่อจะได้เรียนรู้สมุนไพรในบ้านและเข้าไปเรียนรู้กันต่อไป โดยมีน้องตัน แกนนำกลุ่มเยาวชนรุ่นต้นตอเป็นแกนนำของน้องๆ และมีพี่ศ พี่แจ๊ค คอยเป็นพี่เลี้ยงสนับสนุนการทำกิจกรรม กลุ่มเยาวชนเนนิชามรักษ์ถิ่นจึงขยายงานสู่โรงเรียนเป็นอีกยุทธศาสตร์การทำงานที่เริ่มมองถึงการขยายสมาชิกของกลุ่ม ก่อนจะชักชวนกันออกมาเรียนรู้ป่าชุมชนของตนเองร่วมกับผู้ใหญ่ในการปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน

ปัจจัยเงื่อนไขสู่ความสำเร็จ

- ผู้ใหญ่ในชุมชนให้การสนับสนุน และได้รับการหนุนเสริมจากภายนอก
- มีพี่เลี้ยงคอยให้คำปรึกษาและหนุนเสริมกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนอย่างใกล้ชิด
- มีแกนนำเยาวชนที่มีศักยภาพในการจัดกระบวนการค่าย จัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน

ต้นกล้า เนินขามรักษัณถิ่น

น้องต๋าน นายอนุเทพ ปาโส อายุ 24 ปี จบการศึกษาจากวิทยาลัยการอาชีพเนินขาม สาขาวิทยาการ คอมพิวเตอร์

หลังจากเรียนจบน้องต๋านได้เดินทางเข้ามาทำงานในเมืองกรุงร่วม 3 เดือน จึงได้กลับไปทำงานที่จังหวัดชัยนาทกับมูลนิธิบูรณะชนบท อยู่กว่า 1 ปี จึงได้กลับมาอยู่บ้านตามโครงการบัณฑิตคืนถิ่น และอยู่ช่วยงานเครือข่ายป่าชุมชนเขาราวเทียนทองเรื่อยมา จากพื้นฐานที่เมื่อเด็กๆ ได้เข้าร่วมเป็นแกนนำกลุ่มเยาวชนรุ่นต้นตอจึงทำให้น้องต๋านอยากกลับมาอยู่บ้าน ช่วยพัฒนาชุมชนของตนเอง “อยากอยู่บ้าน ไม่ชอบข้างนอก วุ่นวาย พ่อแม่ก็ไม่ได้ว่าอะไรคิดว่าเราน่าจะเอาตัวรอดได้ ตั้งแต่เรียนจบมาก็ไม่เคยขอเงินพ่อแม่” ความภาคภูมิใจ

ต่องานที่ทำได้จึงเป็นแรงผลักดันที่ทำให้น้องต๋านมีกำลังใจทำงานเพื่อชุมชน อีกทั้งต้นแบบจากผู้ใหญ่อย่างแม่ผู้ใหญ่สายชล พวงพิกุล ประธานเครือข่ายป่าชุมชนเขาราวเทียนที่ชักชวนและสนับสนุนให้น้องต๋านได้เข้ามาช่วยงานกลุ่มเยาวชนและเครือข่ายป่าชุมชนเขาราวเทียนทอง

น้องต๋านสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ว่า “ได้ประสบการณ์ชีวิตเพิ่ม รู้เท่าทันคน กล้าคิด กล้าแสดงออก อนาคตงานที่ผมทำก็คงไม่พ้นงานชุมชนแบบนี้ เราชอบ เราภูมิใจที่ได้ทำ” ต้นกล้าเนินขามแห่งเขาราวเทียนทองกำลังเติบโตเพื่อช่วยสืบทอดงานต่อจากผู้ใหญ่

เรื่องเล่า.....จากต้นกล้าเนินขามรักษัณถิ่น

วันแห่งความสุข

อนุเทพ ปาโส(ต๋าน)

เช้าวันนี้หลังจากที่มีฝนตกมาตลอดทั้งคืน ได้มีแสงแดดผ่านเข้ามาทางหน้าต่าง ทำให้ผมตื่นขึ้นมาแล้วเดินไปเปิดหน้าต่าง มองไปเห็นสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ ทำให้เรามีความสุขและหายเหนื่อย กับการทำงานที่ผ่านมา และพร้อมที่จะทำงานในสิ่งที่เรารักต่อไป

“แม่ แม่ เห็นกุญแจรถผมไหม” แม่กำลังง่วนอยู่กับการรดน้ำผักอยู่หลังบ้านจึงตะโกนกลับมาว่า “ซั๊บ แล้วไม่รู้จึกเก็บให้เรียบร้อย หน้าปล่อยให้ขโมยมันซั๊บไปนะ”

“แม่ แม่ ตกลงกุญแจรถอยู่ไหน”

“อยู่บนโต๊ะคอม ตรงที่มีงี้อยู่ไง ถ้าเป็นงูคงกัดตายไปแล้ว”

พอได้กุญแจรถ ต๋าน เด็กหนุ่มที่รักในสิ่งแวดล้อม พร้อมที่จะต่อสู้เพื่อทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ ก็ขับรถไปหาพี่สมยศ ชายร่างสูง ตูมึนๆ โหลดซ่า เพราะหากถามอะไรแกไปต้องรอสักพักจึงจะได้คำตอบกลับมา เมื่อเจอแกจึงถามว่า “วันนี้เราจะทำอะไรกันนะพี่”

สักพักเล็กๆ จึงได้คำตอบมาว่า “ สามโมงเช้าเจอกันที่ศูนย์เรียนรู้ป่าชุมชน เราจะไปสำรวจป่าในช่วงปิดป่า ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา”

เมื่อนาฬิกาเดินมาถึงเลขเก้า หรือในความหมายสามโมงเช้าที่คนแถบนี้ใช้กัน ผมกับพี่ยศ และแกนนำผู้รู้พื้นที่ไม่ในป่า พร้อมด้วยกลุ่มเยาวชนเนินขามรักษัณถิ่น ที่ทยอยมากันจนพร้อมหน้าพร้อมตาแล้ว ผมเองจึงทำหน้าที่บอกถึงวัตถุประสงค์ ข้อตกลง กติกาในการออกมาสำรวจป่าในครั้งนี้ซึ่งเป็นไปตามกิจกรรมในแผนการจัดการป่าชุมชนเขาราวเทียนทอง น้องก้อย แกนนำกลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นผู้หญิงเพียงคนเดียวในคณะ

สำรวจป่าของเราวันนี้ จึงถามขึ้นว่า “พี่ต๋าน วันนี้เราจะกลับกี่โมงคะ” ผมจึงตอบกลับไปว่า “ถ้าเราช่วยกัน งานเสร็จเร็ว ก็จะไม่เกินบ่ายสองโมง เพราะว่าเราจะลงจากเขาประมาณเที่ยง มากินข้าวกัน และสรุปข้อมูลที่ได้ไปสำรวจมาวันนี้”

จากนั้นเราจึงได้เนทางเข้าไปในเขตป่าชุมชนลึกประมาณ 1 กิโลเมตร ก็ลงมือวางแผนสำรวจสำรวจข้อมูลกันอย่างรวดเร็ว และเป็นระเบียบ เพราะพวกเราส่วนใหญ่ได้มีโอกาสมาเรียนรู้การสำรวจป่ากับกลุ่มผู้ใหญ่อยู่บ่อยครั้ง ทำให้งานเสร็จอย่างรวดเร็ว

น้องก้อย จึงถามขึ้นมาอีกว่า “พี่ต๋าน เราจะไปกินข้าวกันหรือยังคะ” ผมเลยตอบไปว่า “เก็บของเสร็จก็จะลงไปแล้วละ เราจะไปกินข้าวที่บ้านพี่ยศ” บ้านพี่ยศ จึงเป็นทั้งสถานที่นัดประชุมของกลุ่มเยาวชน ศูนย์ประสานงานเครือข่ายป่าชุมชนเขาราวเทียนทอง และร้านอาหารกลางวันของพวกเราในวันนี้

หลังจากกินข้าวเสร็จแล้ว น้องๆ กลุ่มเยาวชนจึงช่วยกันสรุปข้อมูลที่ได้จากการวางแผนสำรวจป่าเมื่อสรุปข้อมูลกันเสร็จแล้ว ก่อนกลับจึงสอบถามน้องๆ ว่า งานที่เราได้ทำที่ผ่านมา เราคิดว่ามันดีกับเราอย่างไร

น้องๆ ก็ตอบกลับมาว่า มีความภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชุมชนของตัวเอง รวมถึงโลกมีอากาศบริสุทธิ์ก็พอแล้ว ไม่ขออะไรมากมาย ขอแค่ได้ทำแบบนี้ตัวเองก็มีความสุขแล้ว

วันนี้จึงเป็นอีกหนึ่งวันแห่งความสุขของผม

กลุ่มเยาวชนเนินขามรักษ์ถิ่น

ผู้ประสานงาน คุณอนุเทพ ปาโส

ที่อยู่ 76 หมู่ 13 ตำบลเนินขาม อำเภอเนินทอง จังหวัดชัยนาท 17130

โทรศัพท์ 08 2887 8570 E-mail : a.nuthep@hotmail.com